

RWS INFORMATIE -

Integraal Veiligheid Plan (IVP) op basis van sjabloon 2.0.7

**Project: Uitvoering gladheidsbestrijding
coördinatiegebied Zeeland Seizoen 2026-2030**

Datum	24 juni 2025
Status	Definitief

Coördinator Ontwerpfase
Coördinator Uitvoeringsfase

Jan Rients Slippens
N.t.b.

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door	<i>Uitvoering gladheidsbestrijding coördinatiegebied Zeeland</i>
	<i>Seizoen 2026-2030</i>
Technisch manager	<i>Jan Rients Slippens</i>
Telefoon	<i>+31 6 11526483</i>
Opgesteld door	<i>GRIND Advies B.V.</i>
Versie	<i>1.0</i>
Status	<i>Definitief</i>

Acceptatie

Uitgegeven door:		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	<i>GRIND Advies B.V.</i>		<i>24-6-2025</i>
Vrijgave	<i>Jan Rients Slippens</i>		<i>Datum</i>
Technisch manager:			
Vrijgave	<i>Jan Rients Slippens</i>		<i>Datum</i>
V&G-Coördinator			
Vaststelling	<i>Rini Donker</i>		<i>Datum</i>
Project Manager:			

Versiebeheer

Versie	Datum	Reden van uitgifte/wijzigingen
<i>0.5</i>	<i>19-6-2025</i>	<i>Oplevering conceptversie t.b.v. risicosessie</i>
<i>1.0</i>	<i>24-6-2025</i>	<i>Oplevering definitieve versie</i>
Versienummer	Datum	Reden van uitgifte

Inhoud

Inleiding 5

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden 7

- 1.1 Beleidsverklaring veiligheid Rijkswaterstaat 7
- 1.2 Ambitie en doelen 8
- 1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers 8
- 1.4 Relevante veiligheidsdomeinen 8

2 Het project 9

- 2.1 Reikwijdte en grenzen project 9
- 2.2 Betrokken partijen 9
- 2.3 Coördinator Ontwerpfase, V&G-coördinator en Coördinator Uitvoeringsfase 10
- 2.4 Planning van de werkzaamheden 11

3 Maatregelen 12

- 3.1 Algemeen 12
- 3.2 Arbeidsveiligheid 13
- 3.3 Verkeersveiligheid 14
- 3.4 Externe veiligheid 14
- 3.5 Machineveiligheid 14
- 3.6 Elektrische veiligheid 15
- 3.7 Constructieve veiligheid 16
- 3.8 Integrale beveiliging 16

4 Afspraken 17

- 4.1 Voorbereiding 17
- 4.2 Overleg 17
- 4.3 Coördinatie 17
- 4.4 Uitvoering 18
- 4.5 Incidentmeldingen 18

5 Wijze van toezicht 19

- 5.1 Toezicht op wegen en het steunpunt 19
- 5.2 Bouwvergaderingen 19

6 Verantwoording van BTO-keuzen 20

- 6.1 BTO-keuzen 20

7 Opleiding en instructie 21

- 7.1 Verplichte opleidingen en instructieprocedures 21

Bijlage A Definities 22

Bijlage B Ontwerp RI&E 24

Bijlage C Incidentformulier 25

Inleiding

Dit IVP is de invulling van het wettelijk vereiste V&G plan voor arbeidsveiligheid, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om tijdens de ontwerpfase dit IVP:

- Op te (laten) stellen en;
- Onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- Beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= moment dat opdrachtnemers op de bouwlocatie komen”).

Als er fysieke werkzaamheden op de bouwlocatie worden uitgevoerd, is de opdrachtnemer vervolgens verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de Coördinator Uitvoeringsfase namens de opdrachtnemer, in overleg met de Coördinator Ontwerpfase namens de opdrachtgever, moeten zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage B;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
- Hoofdstuk 6: de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen in de uitvoeringsfase worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
- Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.
- Bijlage B: een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);

Dit IVP is een coördinatie document dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel “versiebeheer” in de colofon. Voorbeeld: in het IVP voor een vijfjarig onderhoudscontract kan bij de voorbereiding nog niet worden voorzien welke partijen in het vijfde jaar ingeschakeld gaan worden. Zodra dat wel bekend is, zal het IVP hierop moeten worden aangepast.

Indien volledig ingevuld en correct gebruikt voldoet dit IVP aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring veiligheid Rijkswaterstaat

Met deze beleidsverklaring beloven wij, team Rijkswaterstaat, dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied, zowel in het fysieke als in het digitale domein.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven naar een proactief veiligheidsniveau op de veiligheidscultuurladder. Dit betekent dat we binnen Rijkswaterstaat continu gericht zijn op het voorkomen van veiligheidsrisico's en incidenten en dat blijven doen.

Dat doen we door actief en effectief samen te werken aan veiligheid en goed af te stemmen. Zowel binnen Rijkswaterstaat als met onze maatschappelijke partners en met behoud van ieders verantwoordelijkheid. Wij van Rijkswaterstaat hebben daarin een voorbeeldfunctie en nemen een voortrekkersrol.

Wij werken daaraan volgens een veiligheidsmanagementsysteem dat erop is gericht de veiligheidssituatie van onze objecten en infrastructuur continu te verbeteren. Over de voortgang en de resultaten daarvan leggen we verantwoording af.

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar nul doden en nul ernstig gewonden. Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en -normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

Als het nodig is, spelen we veerkrachtig, daadkrachtig en professioneel in op gevaarlijke situaties en incidenten. We communiceren hier eerlijk, open en tijdig over en werken aan goede voorlichting over de veiligheid op en rond onze netwerken.

Ten slotte analyseren we incidenten om daarvan te leren. Opdat we maatregelen kunnen nemen om die incidenten in het vervolg te voorkomen. Daarmee krijgen we een steeds scherper oog voor nieuwe ontwikkelingen die de veiligheid in ons werkgebied bedreigen.

Oktober 2024

Martin Wijnen
Directeur-generaal Rijkswaterstaat

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen:

1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Voor dit project gelden de volgende gedragsregels:

1.4 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☐ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☒ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☐ Brandveiligheid
☒ Machineveiligheid	☒ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

De definities van bovengenoemde veiligheidsdomeinen kun je terugvinden in Bijlage A.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

Het werk bestaat uit het coördineren en uitvoeren van de gladheidsbestrijding op rijks- en provinciale wegen binnen het coördinatiegebied Zeeland gedurende het strooiseizoen, in de periode 1 oktober 2026 tot 1 oktober 2030 (met een optie tot 2 jaar verlenging). Deze wegen zijn weergegeven in onderstaand figuur:

2.2 Betrokken partijen

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle betrokken partijen, die belang hebben bij dit IVP.

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Naam	Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Bezoekadres	Robert Jaap Voorn
Postcode en Plaats	Griffioenlaan 2 3526 LA, Utrecht

Telefoonnummer *088 - 7971111*
Emailadres *robertjaap.voorn@rws.nl*

2.2.2 *Opdrachtnemer(s)*

Organisatie *N.t.b.*
Naam *N.t.b.*
Bezoekadres *Adres*
Postcode en Plaats *Postcode, Plaats*
Telefoonnummer *Telefoonnummer*
Emailadres *Emailadres*

2.2.3 *Overige partijen*

Onder overige partijen worden in dit project gerekend:

- Leveranciers van tracties en chauffeurs (onderaannemers);
- Wegbeheerders, zoals gemeenten en waterschappen;
- Openbaar vervoersbedrijven (i.v.m. strooiroutes);
- Nevenaannemers (wegwerkzaamheden);
- Verkeerscentrale;
- Provincie Zeeland;
- Gemeenten.

2.3 **Coördinator Ontwerpfase, V&G-coördinator en Coördinator Uitvoeringsfase**

2.3.1 *Coördinator Ontwerpfase, namens de opdrachtgever*

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de werkzaamheden beginnen en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

Coördinator Ontwerpfase

Organisatie *Rijkswaterstaat – Verkeer en Watermanagement (VWM)*
Naam *Jan Rients Slippens*
Bezoekadres *Papendorpseweg 101*
Postcode en Plaats *3528 BJ, Utrecht*
Telefoonnummer *+31 6 11526483*
Emailadres *jan.slippens@rws.nl*

2.3.2 *V&G-Coördinator Opdrachtgever*

V&G-Coördinator Opdrachtgever

Organisatie *Rijkswaterstaat – Verkeer en Watermanagement (VWM)*
Naam *Jan Rients Slippens*
Bezoekadres *Papendorpseweg 101*
Postcode en Plaats *3528 BJ, Utrecht*

Telefoonnummer +31 6 11526483
Emailadres *jan.slippens@rws.nl*

2.3.3 *Coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer*

N.B. de wettelijke Uitvoeringsfase begint als “de schop in de grond gaat”.

Coördinator Uitvoeringsfase

Organisatie	<i>N.t.b.</i>
Naam	<i>N.t.b.</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.3.4 *Overdracht coördinatie*

De opdrachtgever heeft een gladheidscoördinator aangesteld, zie paragraaf 4.1, ‘organisatie binnen het projectteam’. De opdrachtnemer stelt een steunpuntcoördinator aan. Deze neemt de uitvoering van de taken van de coördinator voorbereidingsfase van de opdrachtgever over na acceptatie van het contract. Hiertoe vindt een overdrachtsbespreking plaats tussen coördinatoren. De coördinator voorbereidingsfase van de opdrachtgever blijft te allen tijde eindverantwoordelijk.

2.3.5 *Inhoud overdracht*

Tijdens de overdrachtsbespreking draagt de coördinator voorbereidingsfase vanuit de opdrachtgever de volgende documenten over aan de projectleider van de opdrachtnemer:

- Het integraal veiligheidsplan met daarin per steunpunt een ontwerp RI&E Veiligheid opgesteld tijdens de voorbereiding;
- Een samenvatting op hoofdlijnen van aangeleverde en contract gerelateerde veiligheidsinformatie, zoals aangeleverd door de regionaal adviseur of contractmanager gladheid.

2.3.6 *Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden*

De directie UAV bestaat uit:

- Contractmanager Rijkswaterstaat;
- Regionaal adviseur Rijkswaterstaat.

2.4 **Planning van de werkzaamheden**

Beoogde datum aanvang werkzaamheden op 1-10-2026
bouwlocatie/in areaal
Beoogde datum einde werkzaamheden 1-10-2030
(exclusief eventuele verlenging 2032)

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk zijn de relevante veiligheidsthema's binnen het project beschreven, gebaseerd op het RWS-veiligheidsbeleid. Per veiligheidsdomein worden de belangrijkste risico's uit de ontwerpfase weergegeven.

Hoewel het gehele IVP een dynamisch document is, en geactualiseerd wordt zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven, geldt dit zeker voor dit hoofdstuk. Dit geldt tevens voor de aan dit IVP gebonden RI&E.

Bij het vaststellen en/of wijzigen van de (overeengekomen) werkwijze is het noodzakelijk dat aandacht besteed wordt aan de effectiviteit van reeds geaccepteerde beheersmaatregelen.

Hierbij dient onder andere aandacht besteed te worden aan risico's die hun oorsprong vinden in externe oorzaken (buiten het werkgebied van de opdrachtnemer, c.q. beheersgebied van de opdrachtgever). Het is van belang om deze risico's te benoemen, er voorlichting over te geven en werkafspraken te maken met betrokken partijen om te voorkomen dat extra risico's voor de uitvoerenden worden geïntroduceerd door anderen dan de eigen werkgever.

De volgende situaties geven aanleiding tot coördinatie:

- Meerdere werkgevers op dezelfde locatie;
- Locatie in beheer bij een andere partij dan RWS;
- Onderhoud van materieel en gebouwen is neergelegd bij een derde partij.

Met betrekking tot calamiteiten is het van essentieel belang dat calamiteiten regelingen niet alleen worden opgezet met in achtneming van de relatie tussen de opdrachtnemer en opdrachtgever, ook lokaal gezag en handhaving dienen een plaats te krijgen in de plannen.

Van opdrachtnemers wordt verwacht dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden actief wordt gelet op gevaarlijke situaties en near-misses.

3.1 Algemeen

Deze paragraaf bevat algemene maatregelen die niet voorkomen uit een specifiek veiligheidsdomein.

Algemene maatregelen, die verwacht worden van de opdrachtnemer om een voldoende acceptabel niveau van risicobeheersing te bereiken tijdens de werkzaamheden onder dit contract zijn:

- Controle op voldoen aan de door het project opgegeven kwaliteitscriteria (beheersing van kwaliteitsrisico's waardoor risico's, ontstaan door herstellen van kwaliteitsfouten, kunnen worden voorkomen);
- Voorzien van informatie door opdrachtgever aan de opdrachtnemer ten aanzien van de geïdentificeerde risico's per object in de voorbereiding van de werkzaamheden.

Onderstaand een overzicht van de geïdentificeerde veiligheidsdomeinen, gevolgd door een nadere toelichting per gebied:

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☐ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☒ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☐ Brandveiligheid
☒ Machineveiligheid	☒ Integrale beveiliging

3.2

Arbeidsveiligheid

Onder arbeidsveiligheid wordt verstaan het voldoen aan de wettelijke verplichtingen zoals vastgelegd in de Arbowet en de onderhavige besluiten tijdens de uitvoeringsfase.

Voor arbeidsveiligheid geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase

- Vastlegging en motivering van (BTO) keuzes;
- Delen van veiligheidsrelevante informatie.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend)

- Gevaren vanuit raakvlakken, o.a.:
 - Laden strooier met shovel;
 - Reinigen strooier;
 - Slip/uitglij/struikelgevaar;
 - Interferentie voetgangers-gemotoriseerd materieel.
- Blootstelling aan gevaarlijke stoffen, o.a.:
 - Bewerken wegzout;
 - Tijdens behandeling calcium- en magnesiumchloride;
 - Diesel Motoren Emissie (DME) bij wachten.
- Fysieke gevaren, o.a.:
 - Bekenning/verdrukking tussen strooier/ploeg en omgeving;
 - Hydrauliekolie onder druk bij beschadigen leiding;
 - Blootstelling aan elektriciteit;
 - Aanrijdgevaar op steunpunt en op de openbare weg;
 - Werken in duisternis/schemer.
- Fysische gevaren, o.a.:
 - Gehoor, bij gebruik materieel en gereedschappen;
 - Kou, bij werkzaamheden in de kou/regen;
 - Huidschade door inwerking zout en pek.
- Valgevaar, o.a.:
 - Bij inspectie en verwijderen van kluiten in de strooier;
 - Bij onjuist gebruik klimmaterieel (bijv. ladder of werkplatform);
 - Bij opklimmen van strooi-unit ten behoeve van de schoonmaak.
- De voorbereidingsfase en de uitvoeringsfase kunnen gelijktijdig plaatsvinden in verband met de verschillende locaties. Voor het contract is de voltooiing van de voorbereidingsfase ondergebracht bij de opdrachtgevers. Deze voorbereidingsfase is geen onderdeel van het werk, immers het werk betreft de uitvoering van

gladheidsbestrijding. Daarmee is (zijn) opdrachtgever(s) in de zin van het Arbobesluit (artikel 2.26) een ontwerpende partij.

3.3 Verkeersveiligheid

Onder verkeersveiligheid wordt verstaan het borgen van de veiligheid van de medewerkers tegen aanrijdingsgevaar en het veilig begeleiden van de verkeersstromen.

Voor verkeersveiligheid geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase:

- Inzet en capaciteit ploegen;
- Schouweisen voor materieel inclusief het rijden van referentieroutes.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend):

- Aanrijding door verkeer tijdens het strooien en/of ploegen;
- Nat of droog strooien;
- Samenloop op steunpunt terrein tijdens laden strooier.

Maatregelen gericht op het beheersen van risico's bij:

- Uitval van strooiers;
- Gestaffeld rijden bij curatieve acties.

3.4 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen.

Voor externe veiligheid geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase:

- Opslag en distributie van gevaarlijke stoffen op het terrein van het steunpunt;
- Voorzieningen voor mengen en dosering;
- Onderhoudsvraag door toegepaste materialen.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend):

- Vuilinrichting voor natte component;
- Geschiktheid opvang rond wasplaats;
- Geschiktheid spoelvoorzieningen.

Maatregelen gericht op:

- Voorkomen van blootstelling van personen aan natte component;
- Voorkomen van blootstelling aan gevaarlijke stoffen tijdens vullen en behandeling van bijvoegmiddelen.

3.5 Machineveiligheid

Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's bij gebruik van machines.

Binnen Europa bestaat sinds 1995 een richtlijn voor de machineveiligheid, kortweg de Machinerichtlijn. Deze richtlijn bevat slechts elementaire eisen, ook wel de fundamentele veiligheids- en gezondheidseisen genoemd. In relatie met de Arbowetgeving is in het Arbobesluit opgenomen dat (beroepsmatige) medewerkers alleen gebruik mogen maken van machines die voldoen aan de Verordening voor Machines EU2023/1230). Door deze regelgeving worden machines tot arbeidsmiddelen verklaard en is er dus een koppeling tussen de (voormalige) Machinerichtlijn en de Arbeidsmiddelenrichtlijn.

Machineveiligheid wordt geborgd middels onderhoudsconcepten, taakplannen en werkinstructies. De risico's die ontstaan voor de arbeidsomstandigheden doordat machines niet aan de veiligheidsrichtlijnen voldoen vallen onder het thema Arbeidsveiligheid. Met aanvullende instructies of procedures zal moeten geborgd dat er veilig gewerkt kan worden. Waar mogelijk zal opdrachtnemer machines veiliger trachten te maken in overleg met de opdrachtgever. De werkzaamheden van dit project vallen niet onder de categorie 'substantiële wijziging' binnen de strekking van de Machinerichtlijn. Er dient dus ook geen conformiteitsverklaringsproces doorlopen te worden.

Voor machineveiligheid geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase:

- Voorkoming van knelgevaar;
- Afscherming bewegende delen.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend):

- Toegangsmiddelen conform normering;
- Juiste toepassing valpreventie;
- Juiste voorziening voor aandrijving strooier.

Maatregelen gericht op:

- Voorkomen van beknelling bij draaiende delen;
- Voorkomen van valgevaar.

3.6 Elektrische veiligheid

Onder elektrische veiligheid wordt verstaan het borgen van de veiligheid van gebruikers, onderhouds- en bedienend personeel van de installatie inzake elektrische risico's zoals elektrocutie, vlambogen, etc. Die verantwoordelijkheid stelt de opdrachtgever verplicht, schriftelijk, een installatie verantwoordelijke aan te wijzen.

Voor elektrische veiligheid geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase:

- Gebruik van 380V op vochtige locaties;
- Aanstellen van een installatieverantwoordelijke.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend):

- Elektrocutiegevaar, o.a.:
 - Toepassing voeding voor leegdraaien strooiers;

- tijdens (ont)koppelen van 380V van strooi-units in vochtige (buiten) omstandigheden.

Maatregelen gericht op:

- Voorkomen van blootstelling aan onder spanning staande delen;
- Voorkomen dat onveilige elektrische materialen worden gebruikt.

3.7 Constructieve veiligheid

Onder constructieve veiligheid wordt verstaan de veiligheid van personen met betrekking tot het bezwijken van of het ontstaan van schade aan een constructie.

Voor constructieve veiligheid geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase:

- Vrije hoogte boven de strooiers tot het dak van de opslag;
- Sterkte en weerstand van de stelpoten onder de strooiers;
- Sterkte en weerstand van keerwanden zoutopslag;
- Sterkte en integriteit van containment onder calcium-/magnesiumchloride tanks.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend):

- Bezwijken van constructies, o.a.:
 - Verkeerde belasting voorspelling.

Maatregelen gericht op:

Voorkomen van bezwijken van constructies door overbelasting en/of corrosie

3.8 Integrale beveiliging

Integrale beveiliging van infrastructurele objecten en de beveiliging van objecten die vallen onder de corporate beveiliging en securitybeleid. Bij veiligheid op dit gebied wordt gedacht aan bijvoorbeeld preventie tegen terrorisme en vandalisme, toegangsbeleid objecten, maar zo nodig ook beveiliging van datagegevens.

Integrale beveiliging omvat Security (fysieke beveiliging), Cybersecurity, Privacy en Integriteit.

Voor integrale beveiliging geldt de volgende specifieke aandacht (belangrijk risico) voor:

Vorbereidingsfase:

- Spanning voorziening bedienkasten;
- Toegangsregelingen voor steunpunten.

Uitvoeringsfase (niet uitputtend):

- Onvoldoende integrale beveiliging, o.a.:
 - Toegang onbevoegde personen.

Maatregelen gericht op het beheersen van risico's bij:

- Op afstand schakelen van installatie delen;
- Herkenbaarheid van (deel) netwerken.

4 Afspraken

Hieronder worden de werkafspraken benoemd die van toepassing zijn op dit contract:

4.1 Voorbereiding

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de volgende activiteiten tijdens het opstellen van het contract:

- Formulering technische specificatie van het werk;
- Het formuleren van een eisenpakket met betrekking tot borging van de tijdens de voorbereidingsfase geïdentificeerde risico's;
- Identificatie van risico's, voortkomend uit de voorbereiding welke adequaat beheerst dienen te worden tijdens de uitvoering;
- Aanwijzing van de coördinator voorbereidingsfase.

4.2 Overleg

Gedurende de looptijd van het contract dat zich volledig richt op de uitvoering van gladheidsbestrijding, dient overleg plaats te vinden op diverse niveaus, zowel binnen de eigen organisatie als binnen de relatie opdrachtgever - opdrachtnemer.

Soort overleg	Periode	Bijwoning door
PSU (Project Start Up)	Na gunning in voorbereidingsfase	OG, management opdrachtnemer en eventueel belanghebbenden
Bouwvergadering	1 keer per 6 weken	OG, ON, regionaal adviseur en projectleider gladheidsbestrijding
Projectteam overleg	1 keer per 2 maanden	OG team
Werkoverleg uitvoering	Dagelijks tijdens campagne, daarbuiten eenmaal per 2 weken	Aangewezen medewerkers
Toolbox	Minimaal 1 keer per maand	Aangewezen medewerkers/ leidinggevende
LMRA (Laatste Minuut Risico Analyse)	Voor werkaanvang	Individu en collegae

4.3 Coördinatie

Coördinatie afspraken zijn onontbeerlijk tijdens de voorbereidings- en uitvoeringsfase. Tijdens de voorbereidingsfase is coördinatie noodzakelijk tussen de diverse veld gebonden activiteiten voor het vervaardigen van de benodigde contract stukken. Hierbij is sprake van een voortdurende wisselwerking tussen de diverse opdrachtgever disciplines betrokken bij de voorbereiding.

In de voorbereiding worden onder andere betrokken partijen geïdentificeerd. Coördinatie met deze belanghebbenden vindt onder andere plaats op basis van het communicatieplan.

Coördinatie-overleg vindt plaats tussen de coördinator opdrachtgever en opdrachtnemer, gedurende de uitvoering van de werkzaamheden, in ieder geval bij aanvang en einde van de werkzaamheden. Bij dit laatste overleg wordt het bijgewerkte IVP en het Ontwerp RI&E overhandigd aan de opdrachtgever.

4.4 Uitvoering

Tijdens de uitvoering van het werk op locatie is de coördinator uitvoeringsfase (steunpuntcoördinator) verantwoordelijk voor de coördinatie op de werklocatie in voorkomende gevallen. Deze coördinatie vindt onder andere telefonisch plaats.

4.5 Incidentmeldingen

Mocht het voorkomen dat er in de voorbereiding of tijdens de uitvoering van de gladheidsbestrijding een (bijna) incident plaatsvindt, meldt opdrachtnemer dit via het incidentformulier (Bijlage C) bij de directie UAV. Wanneer het een arbeidsongeval betreft is opdrachtnemer ook verplicht dit te melden aan de Arbeidsinspectie. Incidenten met een ernstniveau van 3 of meer (kans op blijvend letsel, overlijden ten gevolge van een ongeval) dienen altijd te worden gemeld aan de directie UAV en via het nummer 0800-8002. Hierbij geldt de meldingsplicht zo spoedig mogelijk en alles los per incident in de incidentmelding.

De regionaal adviseur van RWS zorgt dat de melding doorgezet wordt naar het meldpunt incidenten Rijkswaterstaat zodat eventuele vervolgacties uitgezet kunnen worden.

5 Wijze van toezicht

5.1 Toezicht op wegen en het steunpunt

Zowel de opdrachtgever als opdrachtnemer neemt verantwoordelijkheid met betrekking tot veilig werken. Daaronder valt het naleven van wet- en regelgeving binnen de veiligheidsdomeinen die van toepassing zijn op dit contract.

Dit zijn:

- Arbeidsveiligheid;
- Verkeersveiligheid;
- Externe veiligheid;
- Machineveiligheid;
- Elektrische veiligheid;
- Constructieve veiligheid;
- Sociale veiligheid;
- Integrale beveiliging.

5.2 Bouwvergaderingen

Opdrachtnemer en de directie UAV overleggen 6-wekelijks gedurende het strooiseizoen en 3-maandelijks buiten het strooiseizoen.

Tijdens deze bouwvergaderingen worden de volgende onderwerpen besproken:

- Veiligheid;
- Inspecties;
- Vlootschauw;
- Middelen;
- Defecten en schades;
- Voortgang;
- Stand van zaken voorbereiding.

6 Verantwoording van BTO-keuzen

In alle fasen van een project worden betrokkenen voor dilemma's gesteld, waarbij keuzes gemaakt moeten worden. De bouwkundige, technische en organisatorische keuzen (BTO-keuzen) die gemaakt worden, kunnen van invloed zijn op de veiligheid en gezondheid van werknemers.

6.1 BTO-keuzen

BTO-keuzen zijn Bouwkundige, Technische en Organisatorische keuzes die:

- In alle fasen van een project gemaakt worden en;
- Een relatie hebben met een of meer (integrale) veiligheidsdomeinen en;
- Gevolgen hebben voor de veiligheid en gezondheid van werknemers die voor of namens RWS-werkzaamheden uitvoeren in de plan uitwerkingsfase, contractvoorbereidingsfase, contractuitvoeringsfase, gebruiks- en onderhoudsfase.

Conform de RWS-handreiking BTO-keuzen¹ is vastgesteld dat BTO-keuzen gemaakt worden op basis van veiligheid, rationaliteit en effectiviteit.

6.1.1 *Bouwkundige keuze*

Een bouwkundige keuze die van invloed kan zijn op de veiligheid is de fysieke scheiding tussen verkeer en medewerkers op steunpunten. Deze is niet altijd aanwezig mede door de beperkte manoeuvreerruimte op verschillende steunpunten.

6.1.2 *Technische keuze*

Binnen de gladheidsbestrijding worden sommige keuzen, onafhankelijk van menselijk handelen, gemaakt door de techniek. Een motor schakelt bijvoorbeeld uit bij langere tijd stationair draaien ondanks dat de voeding van de strooier op de tractie is aangesloten. Ook wordt, waar mogelijk, het automatisch strooien zoveel mogelijk geïmplementeerd. Dit is tevens verplicht gesteld in de ontheffing. Eén en ander is afhankelijk van het type strooier en de bijbehorende bedieningskast. Routes worden ingereden en de chauffeur wordt niet afgeleid tijdens het uitvoeren van een preventieve actie (het MONO rijden).

6.1.3 *Organisatorische keuze*

Een organisatorische keuze (inkoopafweging) die van invloed is op de veiligheid van chauffeurs wordt gemaakt binnen de opstartfase van een preventieve strooiactie. De aanrijdtijd van een chauffeur is in dit contract verlengd ten opzichte van andere uitvoeringscontracten, waardoor de tijdsdruk voor de chauffeur wordt verminderd. De chauffeur dient de strooier binnen het uur na de oproep te hebben opgebouwd en aangekoppeld.

Tot slot is nog de keuze gemaakt om gestaffeld te rijden bij het ruimen van sneeuw en andere curatieve acties.

¹ Versie 1.4 20 december 2022

7 Opleiding en instructie

7.1 Verplichte opleidingen en instructieprocedures

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat op locatie hebben de e-learning Integrale Veiligheid gevolgd en dienen in het bezit te zijn van een VCA-VOL diploma. Medewerkers van opdrachtnemer die op het steunpunt komen ten behoeve van de uitvoering van de gladheidsbestrijding hebben de Generieke poort instructie (GPI) gevolgd. Alle betrokkenen binnen dit contract hanteren de Veiligheidshuisregels Rijkswaterstaat. Opdrachtnemer overlegt tijdens iedere vlootschouw geldige bewijzen (SDW-pas en/of certificaat) van de in dit hoofdstuk genoemde opleidingen aan de directie UAV van alle door hem in te zetten personen/medewerkers.

7.1.1 *Kennis en vaardigheden*

De opdrachtnemer draagt zorg voor het op peil houden van de kennis en vaardigheden die hij heeft opgedaan tijdens de gehouden vlootschouw, Project Start Up (PSU) en bij gelegenheden ontvangen instructies over het gladheidsbestrijdingsmaterieel, systemen en werkwijzen. Tevens zorgt de opdrachtnemer dat deze kennis en vaardigheden bekend is bij onderaannemers en wordt toegepast in de uitvoering van de gladheidsbestrijding gedurende de gehele looptijd van dit contract.

7.1.2 *Opleiding Specifieke Deskundigheid Winterdienst (SDW)*

Zowel de steunpuntcoördinator opdrachtnemer, laadschop machinist en de chauffeurs dienen de opleiding(en) te hebben gevolgd die voldoen aan de eisen conform de CROW-publicatie 283 'Opleidingseisen Specifieke deskundigheid winterdienst'². De opleiding dient te zijn verzorgd door een CROW gecertificeerd bedrijf.

7.1.3 *Opleiding steunpuntcoördinator Winterdienst*

De steunpuntcoördinator opdrachtnemer is verplicht de cursus CROW-4085 'Steunpuntcoördinator Winterdienst'³ te volgen. Deze cursus van een dag wordt door de opdrachtgever georganiseerd. De opdrachtgever draagt de kosten voor het geven van de cursus en het verstrekken van het cursusmateriaal. De inzet kosten (uren) van een deelnemer(s) voor het volgen van deze cursus zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

7.1.4 *Aanwezigheid voldoende onderricht persoon*

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient er op het steunpunt te allen tijde een persoon van de opdrachtnemer aanwezig te zijn, welke is gecertificeerd als zijnde een voldoende onderricht persoon (VOP) conform de NEN-3140.

² [Keurmerk Specifieke Deskundigheid Winterdienst - CROW](#)

³ <https://crow.opleidingsportaal.nl/cursussen/steunpuntcoördinator-winterdienst>

Bijlage A Definities

Algemene definities	
Veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's die kunnen leiden tot letsel of economische of milieuschade.
Integrale veiligheid	Alle veiligheidsdomeinen van een systeem in samenhang beschouwd, gedurende de volledige lifecycle van een object of een netwerkschakel.
Risico	Een risico is een onzekere toekomstige gebeurtenis met negatieve consequenties, op het gebied van persoonlijk leed, economische en milieuschade en imagoschade. Onder veiligheidsrisico's worden met name de eerste twee verstaan. Een risico wordt veelal beschreven als product van kans van optreden en gevolg.
Beheersen van Risico's	Indien het risico niet kan worden weggenomen dient het op een voor RWS acceptabel niveau te worden gebracht. Acceptabel is een op basis van de risicomatrix afgewogen risico. Het restrisico moet expliciet afgewogen cf kader VM

Definities veiligheidsdomeinen	
NB Onderstaande veiligheidsdomeinen zijn van toepassing gedurende alle levensfasen van een object (kunstwerk, (vaar)wegvak, machine, installatie, etc.)	
Arbeidsveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.
Verkeersveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg.
Nautische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.
Waterveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van overstromen, wateroverlast en waterschaarste.
Externe veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen langs transportroutes (weg, water, spoor, buisleiding) of stationaire installatie.
Machineveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van machines.
Elektrische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.
Tunnelveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers in tunnels.
Constructieve veiligheid	Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.
Sociale veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.
Brandveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.
Integrale beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.

Definities binnen Integrale beveiliging	
Fysieke beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van fysiek menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Informatiebeveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag in de vorm van indringing in de informatiesystemen (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Bescherming persoonsgegevens	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van onrechtmatig en/of onrechtvaardig gebruik van persoonsgegevens.

Bijlage B Ontwerp RI&E

Deze bijlage bevat de concrete risico's verbonden aan werkzaamheden binnen de projectscope, te weten objectspecifieke risico's en samenlooprisico's. Deze vormen de basis voor de maatregelen, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP.

Bijlage C Incidentformulier

Formulier – Melding Incident

Binnen 24 uur na optreden ongeval / incident en/of materiële schade inleveren bij de directie UAV

Datum incident		Tijdstip incident:	
Betreft	☐ Persoonlijk letsel ☐ Anders:	☐ Incident	☐ Materiële schade
Afdeling: Plaats:			
Gegevens betrokkene			
Naam: Adres: Postcode/woonplaats: Betreft:			Geboortedatum: ☐ Eigen werknemer ☐ Inleenkracht ☐ Werknemer derde Firma:
Gegevens van het ongeval / incident			
<i>Letsel:</i>			
Aard verwonding:	☐ Schaafwond ☐ Kneuzing ☐ Botbreuk ☐ Anders n.l.:	☐ Snijwond ☐ Verstuiking ☐ Bedwelming	☐ Prikwond ☐ Vergiftiging ☐ Brandwond
Plaats verwonding:	☐ EHBO/BHV-er	☐ Huisarts	☐ Ziekenhuis
EHBO verleend door:			
Behandeling:	☐ Ja	☐ Aangepast werk, nl.:	☐ Nee
Werk hervat na behandeling:			
<i>Materiële schade</i>			
Betrokken materieel:			
Aard van de schade:			
Geschatte kosten:	€		
Oorzaak van de schade:			
<i>(Weers)omstandigheden:</i>			
☐ Droog ☐ IJzel ☐ Schemer ☐ Daglicht ☐ Storm	☐ Regen ☐ Mistig ☐ Donker ☐ Hitte ☐ Onweer	☐ Sneeuw ☐ Helder ☐ Kunstlicht ☐ Vorst ☐ Anders,	

N.B. pagina 2 ook invullen!

Omschrijving van het ongeval / incident:		
Mogelijke oorzaak van het ongeval / incident:		
Direct genomen actie:		
Voorgestelde verbetering:		
Bijzonderheden:		
Getuigen:		
Naam	_____	Telefoonnummer _____
Afdeling/firma	_____	
Naam	_____	Telefoonnummer _____
Afdeling/firma	_____	
Naam	_____	Telefoonnummer _____
Afdeling/firma	_____	
Opgesteld door:		
Naam:	_____	Functie: _____
Afdeling:	_____	Telefoonnummer: _____
Handtekening:		